

Մաշտոնցի Արձականգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակով Կիրակոսօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

WWW.SOURPHAGOP.ORG (18-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Կիրակոսօրեայ Դպրոցի Ամանորի եւ
Սուրբ Ծննդեան Հանդէս Էջ 1,14,15

**Յունուար Ամսուան Բացատրական
Տօնացոյց** Էջ 2-7

Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան
Աստուածայայտնութիւն
Խթում
Տաղ Սուրբ Ծննդեան
Չքրինէք
Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան
Շարական

Խորհուրդ Մեծ
Յովսան մարգարէ
Յովհաննու Կարապետ
Սուրբ Սարգիս
Սուրբ Ռոկեանց
Ատովմանց

Յիսուսի Ծնունդը Էջ 8

Պահուած Բառ Էջ 9

Ո՞րն է Ճիշդ Պատասխանը Էջ 10-13

Այցելութիւն՝ Manoir Cartieville Էջ 16

Յունուար 2018 (ԻԵ տարի թիւ 5)

Կիրակոսօրեայ Դպրոցի Ամանորի եւ
Սուրբ Ծննդեան Հանդէս

Ս. Յակով Կառաջնորդանիստ Սայր Եկեղեցւոյ Կիրակոսօրեայ Դպրոցի Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդեան յայտագիրը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 7 Յունուար 2018-ի ժամը 11:30-ին, Ս. Յակով Վարժարանի «Բաստրմաձեան» սրահին մէջ ի ներկայութեան ծնողներու եւ բարեկամներու:

Աշակերտներ եւ հանդիսատեսներ յունկայս երգեցին Տերունական աղօթքը: Ապա աշակերտները դարձեալ յունկայս աղօթեցին Ներսէս Շնորհալիի «Իմաստութիւն Հօր Յիսուս»ը ու երգեցին Կիրակոսօրեայի քայլերգը:

Ապա խօսք առաւ Տնօրէնը՝ Թորոս Պապիկեանորանդրադաւ Մանուկ Յիսուսի բացակայութեան Դեկտեմբեր ամսուան մէջ ուր Christmas-ի տիրական դէմքը Կաղանդ Պապան էր: Բացատրելէ ետք պատմական պատճառները որոնք 5-րդ դարուն ստիպեցին Երոպայի եպիսկոպոսներուն փոխելու (շար. էջ 14)

Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ

Օրինեալ է Յայտնութիւնն Քրիստոսի:

Ամսուան Համարը

«Եւ Բանը մարդ եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ, եւ մենք տեսանք անոր փառքը. փառքը Միաձինին, որ Հօրմէն եկաւ շնորհքով եւ Ճշմարտութեամբ լեցուն»: Յովհաննէս 1.14

Յունուար ամսուան բացատրական տօնացոյց

Բշ. 1	Ամանոր
Ուր. 5	ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ Ս. ԾՆԾԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԵՏԱՌԵԱՆ
Շբթ. 6	ՏՕՆ ԾՆԾԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԵՏԱՌԵԱՆ ՄԵՐ ՏԻՐՈԶ ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Կիր. 7	Յիշատակ Մեռելոց
Շբթ. 13	ՏՕՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՏԻՐՈԶ ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Բշ. 15	Տօն ԾՆԾԵԱՆ Ս. Յովհաննու Կարապէտին
Կիր. 21	Բարեկենդան Առաջաւրաց պահքի
Ուր. 26	Յովսան մարգարէի յիշատակութեան օր
Շբթ. 27	Ս. Սարգիս զօրավար, որդին Մարտիրոս, 14 զինուորներու յիշատակութեան օր
Բշ. 29	Սրբոց Ատովմանց զօրավարացն
Գշ. 30	Սրբոց Սուրբիասանց Վկայիցն

Պահքի Օրեր՝ 1, 2, 3, 4, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 31

Ճրագալոյց Ս. ԾՆԾԵԱՆ կը կոչուի Աստուածայայտնութեան նախորդող երեկոյեան արարողութիւնը: Ճրագալոյցը բարդ բառ մըն է, «Ճրագ լուցանել (վառել)», որովհետեւ եկեղեցւոյ մէջ երեկոյեան բազմաթիւ լապտերներ ու կանթեղներ կը վառին եւ պատարագ կը մատուցուի, որուն ընթացքին բոլոր հաւատացեալները վառող մումբ կը բռնեն: Ճրագալոյցի լապտերներու եւ մումերու լոյսը կը խորհրդանշէ այն հոգեւոր լոյսի ճառագայթումը մեր մէջ, որ մեզի պարգևեց Փրկիչը իր տնօրինութիւններով:

Աստուածայայտնութիւն (Սուրբ Ծնունդ եւ Մկրտութիւն)

Մեր Տիրոց Յիսուս Քրիստոսի տնօրինութիւնները, որոնցմով Ան յայտնուեցաւ աշխարհին (Գաբրիէլ հրեշտակապետի աւետումը, Յիսուս Մանուկին ծնունդը, ութօրեայ թլիատութիւնը, հովիւններու եւ մոգերու երկրպագութիւնը, քառասնօրեայ ընծայումը, ինչպէս նաև Յորդանան գետին մէջ մկրտուիլը) առաջին դարերուն կը տօնուէին միեւնոյն, Աստուածայայտնութիւն կոչուող, մեծ տօնախմբական շրջանին:

Հետագային այս տօնի գրեթէ բոլոր յիշատակները առանձնացան՝ տարուայ մէջ բաժնուելով ըստ համապատասխան ամիսներու եւ օրերու: Մնացին միայն Ծնունդը եւ Մկրտութիւնը, որոնք ըստ Աւետարանին կատարուած են նոյն օրը՝ երբ Յիսուս 30 տարեկան էր: Ըստ աւանդութեան այդ օրը Յունուար 6-ն էր:

Աւելի ուշ, Ե. դարուն (451 թուին Քաղկեդոնի մէջ գումարուած չորրորդ Տիեզերական ժողովին՝ որուն Հայաստանեայց Եկեղեցին չմասնակցեցաւ) Յունա-Հռոմէական եկեղեցին, Ծննդեան տօնը եւս անջատեց Մկրտութենէն եւ սկսաւ տօնել Դեկտեմբեր 25-ին (մոռցնել տալու համար այդ օրերու արեւի պաշտօամունքը Եւրոպայի մէջ) որ տարածում գտաւ ամբողջ աշխարհին մէջ: Սակայն Հայ Եկեղեցին հաւատարիմ մնաց հնագոյն աւանդութեան եւ մինչեւ այսօր Քրիստոսի ծննդեան եւ մկրտութեան յիշատակը միացեալ կը տօնէ Յունուար 6-ին՝ Աստուածայայտնութիւն անուանումով:

ԽԾՈՒՄ

«Խթում» անուան տակ ծանօթ են Սուրբ Ծնունդը նախորդող երեկոյեան ընթացքին կատարուող նախատօնական եկեղեցական եւ ժողովրդական արարողութիւնները:

Այդ երեկոյ եկեղեցի էն ներս կանթեղներ կը վարուին եւ ճրագը կը բաժնուի ժողովութին անոնց մոմերը վառելով ու այդպէս վառած մոմերը տուն տարուելով: Ճրագ վառելու այս սովորութեան հետեւողութեամբ՝ Խթումի երեկոյեան տրուած է նաև Ճրազալոյց անունը:

Անցեալին ի բր նախատօնակ Ճրազալոյց կը կատարուէր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ բոլոր մեծ տօներուն, իսկ ներկայիս միայն Սուրբ Ծնունդի եւ Զատկուայ տօները նախորդող երեկոներուն:

Ճրազալոյցի ժողովութիններէն են մէկը միւսին Քրիստոսի ծննդեան աւետիս տալ, ապա աւանդական ընթրիքի շուրջ հաւաքուիլ, ճաշակելու համար ձուկ, բանջար, հաւկիթ եւ գինի:

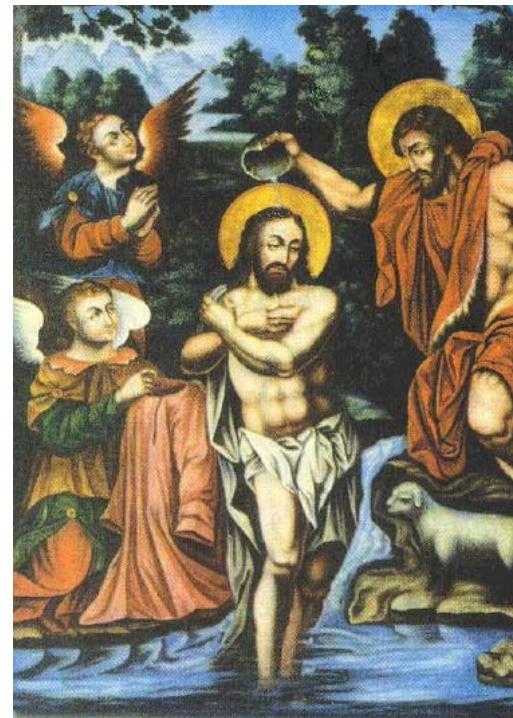
ՏաղՍուրբ Ծննդեան

Այսօր տօն է սուրբ ծննդեան, աւետի՞ս
Տեառն մերոյ եւ յայտնութեան, աւետի՞ս:
Այսօր Արեւն արդարութեան, աւետի՞ս.
Երեւեցաւ ի մէջ մարդկան, աւետի՞ս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Այսօր սուրբ կոյսն անապական, աւետի՞ս.
Ծնաւ երեր զանմահ Արքայն, աւետի՞ս:
Այսօր հրեշտակը յերկնից իջեալ, աւետի՞ս.
Ըստ մեզ օրինեն զանմահ Արքայն, աւետի՞ս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Մկրտութիւն
Յովսաթան Յովսաթանեան

Հովհաններուն
Երկրպագութիւնը

Գիտէի՞ր թէ....

Յիսուս երեսուն (30) տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:

Յիսուս ութ (8) օրուայ էր երբ անուանակոչուեցաւ, եւ մենք իր անուանակոչութիւնը կը տօնենք Յունուար 13-ին:

Զրօրհնէֆի արարողութիւնը հասպարուած է ի յիշագակ Քրիստոսի մկրութեան: Անիկա կը կարարուի Ասպուածայյփնութեան փօնին: Թին ժամանակ զրօրհնէֆը կը կարարուէր գեկերու կամ լիենու ափին, այժմ եկեղեցւոյ մէզ: Պատարագի աւարդին ժահանան յափուկ ընթերցուածներով, ժարովէն եւ աղօթէն յեփոյ խաչով կ'օրհնէ մէծ փակառի մէզ լեցուած զուրը. Ա. Միւոն կաթեցնելք երք անոր մէզ, եւ զայն կը բաժնէ հաւափայեալներուն՝ իբրեւ սրբութեան խորհրդանիշ եւ բժշկութեան միզոյ:

Ֆրագալոյ Ար. Ծննդեան Շարական

Զանձառելի լուսոյ մայր
Եւ ըզբնակարան անըսկզբնակից Որդույն,
Օրհնութեամբ մէծացուցանեմք:

Զանհաս տնօրէնութեան մայր
Եւ զանձնաւոր տաճար Աստուծոյ Բանին,
Օրհնութեամբ մէծացուցանեմք:

Զբոլորից փըռկութեան մայր,
Որ զանտանելին յէից ի յարգանդի եբարձ.
Ըզնա ամենեբեան օրհնութեամբ
մէծացուցանեմք:

Խորհուրդ մէծ

Ո՞վ չի զիտէր Սուրբ Ծնունդի մասին գրուած ամենածանօթ այս շարականը որ կը հնչէ ամէն տարի խթման զիշերը աւետելու համար Յիսուսի ծնունդը: Այս շարականին հեղինակն է Սովուս Քերթող Հայրապետ եւ զայն գրած է 441 թուականին: Ահա այդ շարականին գրաբար բառերը եւ աշխարհաբար թարգմանութիւնը.

Խորհուրդ մէծ եւ սքանչելի
որ յասմ աւուր յայտնեցաւ.
Հովիւք երգեն ընդ հրեշտակս,
տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ
ի Բեթղեհեմ քաղաքի.
Որդիք մարդկան օրինեցէ՝ ք,
զի վասն մեր մարմսացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի
ի խանձարուս պատեցաւ.
Ոչ մեկնելով ի Զօրէ՝
ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

* * *

Սքանչելի եւ մեծ խորհուրդ է,
որ այսօր յայտնուեցաւ.
Հովիւները հրեշտակներու հետ կ'երգեն,
աշխարհին աւետիս կու տան:

Ծնաւ նոր արքայ
Բեթղեհեմ քաղաքին մէջ.
Ով ժողովուրդ, մարդիկ, օրինութիւն տուեք
որովհետեւ Ան մեզի համար մարմսացաւ:

Երկնքին եւ երկրին վրայ Անբաւելին
խանձարուներու մէջ փաթթուեցաւ.
Առանց բաժնուած ըլլալու Զօրմէն
սուրբ մսուրին մէջ բազմեցաւ:

Անյայր Նկարիչ Թը դար

Եւ ծովը կը հաճդարփի: Ասպուած կեդ ջուկի մը կը հրահանգէ, որ ջովնանը կլլէ:

Սարսափահար ջովնան աղօթիով ու զղզումով կ'աղերսէ Միհրոզը փրկութեան համար եւ երեժ օր եփէ Նսկութեան կամֆով կ'ավափի բանփարկութենէն երբ ջուկը ցամաքին վրայ վինչ դուրս կու դրայ: Այս անգամ անսալով Նսկութեան պարուիրանին՝ ջովնան կը մեկնի Նինուէ: Նկսելով իր ժարովը՝ ան կը մարգարէանայ ժաղափի կործանման մասին: Պւշկինի ըլլալով ջովնանի մարգարէութեան, սպասուածին հակառակ, Նինուէի բնակիչները՝ մեծէն մինչեւ փոփոք, նոյնիսկ թագաւորը պահէ կը պահէն եւ ապաշխարութեամբ ու աղօթիով կը փրկեն իրենց հայրենի ժաղափը վերահաս կործանումէն: Ջովնան մարգարէի այս օրինակը հետագային ջիսուս ներկայացուց ասպուածային նշան հայցող փարիսէցիներուն:

Իայ Նորագլական Նկեղեցին ջովնան մարգարէի յիշափակութեան օրը մշտապէս կը նշէ Նորագաւորաց պահէի աւարփին, որպէս խորհուրդ այն բանին, որ Եշմարիկ ապաշխարութեամբ կարելի է արծանանալ Նսկութեան ու ողորմածութեան:

Գիրին թէ Նորագաւորաց Պահէի առաջին 4 օրերուն ծաշու Աւելիարան չի կարդացուիր
եւ 5-րդ օրը կը կարդացու ջովնան մարգարէի գիրէը:

Ջովիաննու Կարապետ

Կարապետ կը նշանակէ «Խամբայ բացող»: Ջովիաննէս Կարապետը, ջիսուս Քրիստոսի գալուափը վկայած մարգարէներէն վերզինն է որ նաեւ մկրտեց վկյան այնուհետեւ կոչուելով «Ջովիաննէս Մկրտիչ»: Ան մեծ համբաւ ունէր իր ապաշխարհութեան ժարովչութեամբ եւ իրեն հետեւորդներու մկրտութեամբ: Դր հանդէպ յարգանչը այնէան մեծ եղած է որ իր հետեւորդները հարց կու դրային թէ արդեօֆ ինժն էր Քրիստոսը: Ջիսուս Ջովիաննէսի մասին ըսաւ թէ աւելի մեծ մարդ գոյութիւն չունէր, սակայն Երկնչի մէզ, վերզինն իսկ իրմէ աւելի մեծ պիրի ըլլար:

Հայասդանեայց առաջելական եկեղեցին Ջովիաննու Կարապետի յիշափակը կը նշէ չորս առիթներով, որոնցմէ ծննդեան փօնը այս դրափի Երկուշաբթի ջունուար 15-ին է:

Յիշափակութիւն՝ Առլր Արքիս Զօրավարի Յունուար 27

Վարդանանցէն 12
օրեր առաջ եղող
Ծաբաթ օրը, ჩայ
Եկեղեցին նուիրած
է Ս. Արքիս
Զօրավարի
յիշափակին :
Ս. Արքիս,
Կապադովկիոյ
Գամիրք գաւառէն
Էր. Քազու առաջինի
վիճուրական մը,
որ զօրապետ ի
ասպիժանին հասաւ:
Քամարձակութեամբ:

Կը ժարովէր Աւեփարանը եւ կը կործանէր
բագինները: Երբ Յուլիանոս կայսրը, որ
Քրիստոնէութիւնը ուրացած էր, զահ բարձրացաւ,
Արքիս, իր Մարդիրոս որդիին հետ Քայաստան
ապաստանեցաւ՝ Միրան թագաւորի մօր
եւ ժամանակ մը հոն մնալէ եղիք անցաւ
Պարսկաստան, պարսից Ծապուի թագաւորին
մօր՝ ծառայելով վիճուրական ասպարէզին
մէզ:

Մեծ եղաւ իր որդիին՝ Մարդիրոսին
ապդեցութիւնը իր հսկողութեան ներքեւ
գլուխող պարսիկ զօրիին վրայ. անոնց մէզէն
Քրիստոնէութեան դարձողներ եղան:

Այս պարագան հերքալի ուշագրաւ
դառնալով, Արքիս եւ իր կաւակը արժայական
հրաւէր սպացան վոր մարդուանելու արժունի
մեհեանին մէզ: Ասկայն, Արքիս նոյնիսկ
ժազութիւնը ունեցաւ անարգելու կուտքերը: Առ ի
հերքեանք իրենց յանդուան կեցուածին՝ զօրավարն
ու իր որդին մահուան դարպապարուեցան:

Իր պարսիկ վիճուրներէն դասնըշորս (14)
անձեր որոնչ մինչեւ վերջ հաւաքարիմ մնացեր
էին իրեն, առին Արքիսի մարմինը եւ մաժուր
զգեստներ հագուցին:

Թայց թագաւորին հրամանով իրենք եւս
գլխակուեցան ու իրենց նահապակութիւնը եւս կը
յիշափակուի Առլր Արքիսի եւ անոր Մարդիրոս
զաւակին յիշափակին հետ, ամէն դարի:

Գիրէիր թէ .....

Ա. Արքիսի փօնը Քայաստանի մէզ
ընդունուածէն շելոչ միայն Եկեղեցական
ծիսակապարութեամբ, այլէւ
ժողովրդական սովորութիւններով:

Ա. Արքիս Զօրավարը
Երիկասարդներու արագահաս
բարեխօսն է եւ սիրոյ Երազանչը
իրականացնող սուրբը: Ըստ
աւանդութեան, Ա. Արքիս պէտք է
Քրէշփակներու ուղեկցութեամբ անցնի
եւ դանիթին վրայ դրուած ալիրին մէզ
չգէ իր սպիփակ ծիուն պայփին հերքը
որպէսպի այդ դարի իրականանայ
հաւաքայեալի Երազանչը:

Աղօթէ Առլր Արքիսին

Շարջեալէն գերագոյն պափիւ
սրացար Քրիստոսի ժով բարեխօսները համար
եւ դարձար մեր խնդրանչները կափարող,
աղօթները լսող, սարանաները հալածող, ով
արագահաս Առլրբդ Արքիս:

Կաւերով լեցուն մարդկային կեանչին
զօրեղ բժիշկ. արփասուչը սրբող, նեղութեան
մէզ ինկածներու վիշպերը դիւրութեամբ
մելմացնող գերիները ազափող, ով արագահաս
Առլրբդ Արքիս:

Դուն որ ամէն դեղ կը յիշուիս ու կը
փառաբանուիս, որովհետեւ գեղեցիկ եւ բարի
անուն ես, հաւաքայեալներուն շուրթերուն
համար ժաղարակամ պարուղ: Գիշեր ու ցերեկ
յյոսով ժեկ կը կանչենք, արագահաս Առլրբդ
Արքիս, բարեխօս եղիր, Քրիստոսի ժով, մեր
անձերուն համար:

Սուրբ Պուկեանց ժահանաները ըստ ազգային աւանդութեան, հոռոմի կայսեր կողմէ հայոց Մանափրուկ թագաւորի մօտ ուղարկուած 5 դեսպաններ էին, որոնք առաջին դարու կէսերուն գալով հայաստան, կը հանդիպին Թաղէոս Առաջեալին եւ անոր ժարովներէն ավդուած, կը մկրպուին՝ դառնալով ժրիսպոնեայ: Անօնցմէ գլխաւորը՝ խոռուսին (հայերէն՝ Պուկի, այսդեռէն սրբացուած է Պուկեանց) ժահանայ կը չեռնադրուի: Թաղէոս առաջեալի նահապակութենէն եփէ, Պուկեանք կը մեկուսանան հայոց Ծաղկովն գաւառի Ծաղկաւէփ կոչուած լեռներուն մէզ եւ շուրջ 40 տարի եգնակեաց կեանք կը վարեն: Առաջնորդուելով ասպուածային պարգամով անոնք կը ներկայանան հայոց արժունիք՝ ժրիսպոնէութիւն ժարովելու հայոց Արդաշէս թագաւորին ու Ապենիկ թագուէիին:

Արժունիքին մէզէն, Պուկեաններուն կը հետեւին միայն Ապենիկ թագուէիի ազգականները: Ալաններու երկրէն թագուէիին հետ հայաստան եկած շուրջ 18 պալատականներ, որոնք կը մկրպուին Եփրադ գետին մէզ եւ Պուկեաններուն հետ կը հեռանան դէպի լեռները:

Ապենիկ թագուէիին ազգականները, որոնք կը հետեւին Պուկեաններուն, իրենց գլխաւորի՝ Սուրբիասի անունով յեփագային կը կոչուին **Սուրբիասեանք**:

Չյազողելով համովել եւ եփ վերադարձնել նախկին պալատականները՝ հայոց արժայորդինները վրէժիսնորի կ'ըլլան անոնց ժարովիններուն՝ Պուկեաններուն, սրախողխող ընելով զանոնք:

Պուկեանները հայ եկեղեցւոյ առաջին նահապակութերէն ու եգնաւորներէն են: Անօնց յիշապակութիւնը, ըստ եկեղեցական օրացոյցի կը տօնուի կամ Առաջաւորաց Պարէին յազորող հինգաբթի օրը (ինչպէս այս տարի) կամ Առաջիասեանց տօնի հետ միասին:

Ակրովմանց հայագի զօրավարները՝ Արքոմ Գնունին և Մանաեիիր Պշտունին իրենց գունդերով ծառայութեան մէզ էին Պարսից արժունիքի ձավկերպ կուապաշբ թագաւորի օրով:

Մոգպետերու հրահրումով, ձավկերպ կը սկսի հալածել ժրիսպոննեանները, Պարսկաստանի մէզ ժրիսպոննէութիւնը արմադախիլ ընելու համար: Նկովմանց քրիստոսադաւան զօրավարները հրովարդակ կը սրանան ձավկերպէն, որով վերզինս զիրենք իրենց հանդերջ զօրագունդերով կը կանչէ արժունիք՝ դաւանափոխ ընելու մբադրութեամբ:

Հայոց զօրավարները նախ կը հնապանդին, սակայն, ժազադեղեակ ըլլալով թագաւորի նախապարաստած որոգայթին, հայրենիք կը վերադառնան եւ կ'ապաստանին Անջեւացեաց գաւառին մէզ:

Մեղեկանալով հեփապնդող պարսից մէծաժանակ բանակի մասին՝ Արքոմ Գնունի ու երանելի պիհուորները, գօդեանդուած լեռնաբնակ եգնող սուրբի մարգարէութեամբ եւ Արքոմի գիշերային տիսիլէով, կ'որոշէն կամաւոր նահապակութիւն: Պարսից զօրէլով հասնելով հայոց զօրավարներուն, կը շրջապատէն զիրենք եւ սուրով կը սպաննեն քրիստոսը խոսքովանող և փառաբանող սաղմուերգութեամբ մարդիրոսութեան գացող սուրբերը: Դակ Մանաեիիր Պշտունին իր ուղեկիցներով կը հասնի հայրենի Պշտունիք և 449 թուականին կը նահապակուի:

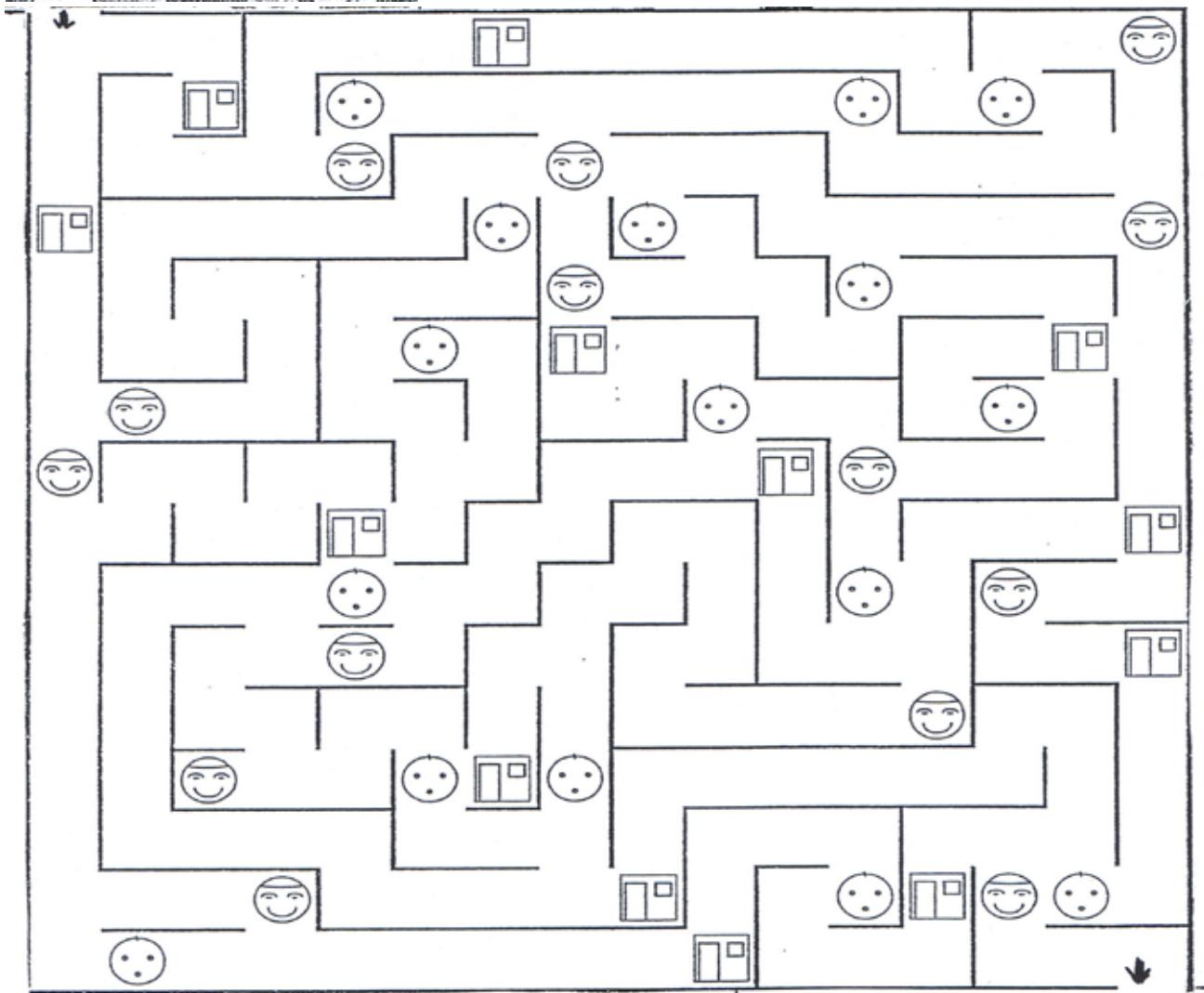
Յիսուսի Ծնունդը

Պուկաս 2.1-21

Եկուր Ռէթեհէմ երթանք եւ փեսնենք պատահածը, այն ինչ որ Մէրը մէվի յայփնեց:

Օգնէ՛ ჩովիւներուն որ գիրնեն Յիսուս մանուկը:

Մուն մը: Մէզէն կրնանք անյնիլ եւ յառազանալ:

Ախալ մանուկ մը: Նփ դարձէ՞՞:

Մէկը որ ջեվի ճամբան ցոյց կու փայ՝ Ճառազայէ՞՞:

Պահուած բառ

մ	ա	թ	գ	ա	թ	տ	ե	մ	ի	ս	ն
ա	ա	ն	է	ն	ա	է	ի	ր	մ	ի	ր
թ	ա	ն	ա	ն	թ	ն	ա	կ	թ	ր	ի
ա	ն	թ	ա	ն	ա	մ	մ	ա	ր	ա	լ
թ	ն	թ	ն	ս	մ	մ	ի	ս	ա	թ	ա
ն	թ	ա	կ	տ	է	ն	տ	ի	ն	մ	ս
լ	ա	ա	ի	ա	ի	ա	ն	ա	ա	ն	ի
կ	յ	փ	թ	ս	թ	ք	ն	լ	ի	ի	թ
ն	թ	մ	լ	լ	ն	լ	մ	ն	ի	թ	ա
ա	է	ն	ն	պ	ե	տ	ի	կ	տ	է	ն
ն	լ	մ	ի	ն	ի	փ	ս	ի	մ	է	լ

Արտեմիս
Անդառամ
Արամէ
Արփի
Անահիտ
Արմէն
Առէն
Անի
Ալիք

Արին
Էտկար
Թորոս
Լուսին
Կասիա
Հոկիսիմէ

Մանասէ
Մարզար
Միսաք
Մարաթուկ
Մինաս
Մարի
Մուրատ
Մարալ

Նանար
Նորայր
Պետիկ
ՈՒիթա
ՈՒիթա
Սրբուհի
Սիրաք

Սիմոն
Սիրան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտէզի անկիւն

Ամբողջապահ ըստ Մատթեոսի Աւելարանին 2. 9-12

Քրահանգը, ասդուր, առազնորդեց, երկրպագեցին, ոսկի, կնդրուկ, վմուս, երակի

Թագաւորին այս ----- լսելք եփէ, մոգերը մեկնեցան: Անոնք չափավանց ուրախացան, երբ կրկին դեսան այն -----, որ արեւելքի մէզ դեսեր էին. Եւ ահա ասդուր ----- զիրենք մինչեւ որ եկաւ ու կեցաւ այն վայրին վրայ ուր երեխան կը գիրնուէր: Նորբ դուն մրան, դեսան երեխան իր մօրը՝ Մարիամին ჩեփ, եւ մինչեւ գեփին խոնարհելով ----- մանուկին: Ապա բացին իրենց արկղերը եւ զիսուսի ընծայեցին իրենց նուէրները՝ -----, ----- եւ -----:

Ճեփոյ ուրիշ եամբով գացին իրենց երկիրը, առանց Քերովդէսի հանդիպելու, ինչպէս որ Ասդուած ----- մը մէզ Քրահանգեց իրենց:

Դ՞րն է եկած պարասխանը

ՆախակողԹարան Ա., Պ. Եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ փօնը այս դարի կը փօնենք

Յունուար 26-ին:

- ա. Ա. Ցովհաննէս Պոկեբերան
Քայրապետին
բ. Ա. Աբգար թագաւորին
գ. Ա. Վահան Գողթնայիին
դ. Ցովնան մարգարէին

Ասդուածայայդնութիւնը:

- ա. Յունուար 6-ին
բ. Դեկտեմբեր 18-ին
գ. Յունուար 25-ին
դ. Յունուար 27-ին

7.- Ցիսուս ինչո՞վ մկրդուեցաւ:

2.- Այս դարի Ե՞րբ կը փօնենք

Ցովհաննէս Մկրդիչին փօնը:

- ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 15-ին
գ. Յունուար 21-ին
դ. Յունուար 27-ին

ա. Ջէթով

- բ. Զուրով
գ. Միւռոնով
դ. Հւլով

8.- Ցիսուս որո՞ւ կողմէ մկրդուեցաւ:

3.- Այս դարի Ե՞րբ կը փօնենք Ցիսուսի

Ցննդեան փօնը:

- ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 18-ին
գ. Յունուար 20-ին
դ. Յունուար 27-ին

ա. Մէր Գառնիկին

- բ. Արբավանին
գ. Ցովհաննէս Մկրդիչին
դ. Քահանայապետին

9.- Ի՞նչ կը կոչենք Ա. Ծնունդին

Նախորդող երեկոն:

ա. 2018-ին Ե՞րբ դեղի պիդի ունենայ
Զրորհնէքը:

- ա. Յունուար 6-ի Ա. Պարարագէն եկո՞
բ. Յունուար 5-ի Երեկոյեան
գ. Զադիկին
դ. Բարեկենդանին

ա. Խթում

- բ. Զադիկ
գ. Զրորհնէք
դ. Բարեկենդան

10.- Ե՞րբ դեղի կ'ունենայ Ֆրագալոյքը:

- ա. Յունուար 6-ի Ա. Պարարագէն եկո՞
բ. Յունուար 5-ի Երեկոյեան
գ. Զադիկին
դ. Բարեկենդանին

5.- 1899-ին Ե՞րբ փօնեցինք Ցիսուսի

մկրդութեան փօնը:

- ա. Յունուար 6-ին
բ. Յունուար 18-ին
գ. Դեկտեմբեր 25-ին
դ. Յունուար 27-ին

6.- Այս դարի Ե՞րբ կը փօնենք Ցիսուսի

ԴՐԱՆ Է ԵՒՀԴ պարասխանը

Նախակրթարան Դ., Եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ցիսուսի անուանակոչութիւնը անշարժ փօն մըն է: Ամէն դարի Ե՞րբ կը դօնենք Ցիսուսի անուանակոչութիւնը: Ցունուար --- ին: 2.- Մոգերը ի՞նչ նուիրեցին Ցիսուս Մանուկին: ա. ---ի բ. -----կ գ կ----- 3.- Դ՞վ էր Քրէասդանի թագաւորը Երբ Ցիսուս ծնաւ: -----ս 4.- ա. Դ՞վ էր Քոռմի կայսրը Երբ Ցիսուս ծնաւ: բ. Մարուան Քանիերորդ ամիսը այս կայսրին անունով է: ա. ----- բ. -- 5.- Քինգ Մաղաւարներէն ո՞ր մէկը անշարժ փօն մըն է: ա. Ա. Ծնունդ բ. Ա. Զադիկ գ Պայծառակերպութիւն դ Վէրափոխումն Ա. Ասքուածածնի ե. Հաշվերայ 6.- Ցիսուսի մկրտութեան ընթացքին, Ա. Քոգին ինչի կերպարանքով իզաւ Ցիսուսի վրայ: -----ի	7.- Ամբողջացնուր ըստ Մարկոսի Աւելարանի 1.11-ին Երկինքէն ջայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր. - Դուն ես -- ս---- Պ----, որուն -----: 8.- Ա. Ծնունդի խթման մարուցուող Ա. Պարարագի ընթացքին Երբ «Առլր Ասքուած, Առլր եւ ჩզօր, Առլր եւ անմահ ..... ողորմեա մեկ» կ'երգենք, ի՞նչ կ'ըսենք Երկրորդ փողին: ա. որ խաչեցար վասն մեր բ. որ յայփնեցար վասն մեր գ որ եկիր եւ գալոց ես դ որ յարեար ի մեռելոց 9.- Ի՞նչ է այս դարի Ցունուար 27-ին յիշափակուող Առլրին անունը: ա. Ցովհաննէս բ. Կարապետ գ Ասրգիս դ Մարգիրոս 10.- Ցիսուսի ծննդեան հովիւներու այցին մասին միայն մէկ աւելարանի մէզ կը կարդանք: Ո՞ր աւելարանին մէզ: ա. Մադրէսոս բ. Մարկոս գ Պուկաս դ Ցովհաննէս

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

1.- Անոնք որոնք Ս. Ծնունդը կը տօնեն

Դեկտեմբեր 25-ին, ե՞րբ կը տօնեն
մկրտութիւնը:

ա. Յունուար 6-ին

բ. Յունուար 1-ին

գ. Յունուար 13-ին

դ. Դեկտեմբեր 25-ին

2.- Արեւմտեան Ելրոպայի քրիստոնեաները
ե՞րբ փոխեցին Ս. Ծննդեան տօնը Յունուար
6-ին Դեկտեմբեր 25-ին:

ա. 325 Նիկոյ ժողովին

բ. 451 Քաղկեդոնի ժողովին

գ. 381 Կոստանդնուպոլսոյ ժողովին

դ. 431 Եփեսոսի ժողովին

3.- Հայաստանեայց Եկեղեցին այս տարի
ո՞ր սուրբին տօնը կը յիշատակէ Յունուար
27-ին:

Ս. -----

4.- Գրէ՝ ճշգրիտ ժամանակագրական
շարքով հետեւեալ տօները.
Աստուածայայտնութիւն,
Անուանակոչութիւն, Յովիաննու
Կարապետ, Ս. Սարգիս, Ղետնդեանց,
Վարդանանց, Բուն Բարեկենդան:
ա.

բ.

գ.

դ.

է.

զ.

է.

5.- Գրէ՝ ճշգրիտ ժամանակագրական
շարքով հինգ տաղաւարները:

ա.

բ.

գ.

դ.

է.

6.- Ամբողջացո՛ւր:

Խորհուրդ — եւ պանչելի

որ յայսմ աւուր -----.

----- Երգեն ընդ հրեշտակս

տան ----- աշխարհի

7.- Ամբողջացո՛ւր:

----- նոր արքայ

ի ----- քաղաքի.

Որդիք մարդկան -----

զի վասն մեր -----:

----- Երկնի եւ Երկրի

ի ----- պատեցաւ.

Ոչ ----- ի Հօրէ

ի սուրբ ----- բազմեցաւ:

8.- Ամբողջացո՛ւր. Երախայի մը
մկրտութեան ընթացքին կնքահայրը կը
պատասխանէ.

«-----, -----, ----- եւ

-----: Մկրտուիլ եւ արդարանալ,

----- մեղքերէ, ազատուիլ չար -----

եւ ----- Աստուծոյ:

9.- Ամբողջացո՛ւր.

Մկրտուող կը դառնայ Աստուծոյ
----- եւ ----- ----- ը կը
կրէ իր վրայ որպէս աներեւոյթ -----:

10.- Հայկական ՈՒԿԶ տարին ո՞ր
տարուան կը համապատասխանէ:

2---

(շար. էջ 1-էն) Ս. Ծննդեան օրը Յունուար 6-էն Դեկտեմբեր 25-ի, ան հաստատեց թէ Կիրակնօրեան, կը ձգոի իր աշակերտներուն մէջ Հայ Քրիստոնեայ նկարագիր կերտել, հիմունած Քրիստոսի վրայ, եւ առ այդ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտը քաջատեղեակ պահելու համար Քրիստոսի

Ծնունդին, ամէն տարի կը պատրաստէ Սուրբ Ծննդեան կենդանի պատկերը, ուր երկրորդականի աշակերտները կը կարդան Մատթեոսի եւ Ղուկասի աւետարաններէն հատուածներ եւ մանկապարտէզի ու նախակրթարանի աշակերտները կը ներկայացնեն հովհաններ, մոգեր, հրեշտակներ, Մարիամ, Յովսէփ, Օրէնքի ուսուցիչներ ու Հերովդիս թագաւորը:

Ապա սկսաւ կենդանի պատկերը: Ընթերցողներ՝ Երկրորդականի աշակերտներ

Արմէն Փիլիպոսեան, Հրակ Պանքեան, Ալեքս Տեմերձեան, Թալին Խաշրնձեան, Առէն Յակոբեան, Թամար Խշխշեան, Սարին Խշխշեան (ուսուցիչ՝ Առէն Պապիկեան, ուղեկից ուսուցիչ՝ Միկ Պանքեան) փոխն ի փոխ կարդացին Աւետարաններէն, մինչ մսացեալ աշակերտները կենդանի պատկեր մը ներկայացնեցին ըստ կարդացուածին: Բեմը կը ներկայացնէր վրան մը, որ գործածուեցաւ թէ՝ որպէս Յովսէփի եւ Մարիամի Նազարէթի տունը եւ թէ այն քարայրը ուր Ցիսուս ծնաւ (բեմի

պատասխանատու՝ Մեւակ Պապիկեան, կարգապահութեան պատասխանատու՝ Սղեֆան

Տեմիրձեան):

Ճոխ էր տարազներու հաւաքածոն (բեսի զարդարանք եւ տարազներու պատասխանատուներ՝ ՅասմիկՆաճարեան եւ ՇողիկՆաճարեան): Իւրաքանչիւր աշակերտ առիթը ունեցաւ բեմ ներկայանալու, եւ կարդացուածին բոլոր մանրամասնութիւնները ներկայացուեցան: Հետաքրքրական էր փոքրիկ հովիւներուն ներկայութիւնը իրենց ոչխարներով եւ «երկնաւոր գօրքերու բազմութիւն»ը որ ներկայացուց «Հրեշտակներու պարը» (պարուսոյց Ծովինա Գարամինասեան):

Կենդանի պատկերի աւարտին ժամանեց Կաղանդ Պապուկը որուն ներկայութեան Սանկապարտէզի աշակերտները արտասանեցին «զԳործս Ձեռաց մերոց» եւ «Բմաստութիւն Հօր Յիսուս» աղօթքները (ուսուցչուի Յասմիկ նաճարեան): Նախակրթարանի Ա. եւ Բ. դասարաններու աշակերտները արտասանեցին Սաղմոս 23 (ԻԲ) եւ Երգեցին, «Լուռ Գիշեր», «Ծափ զարկ աշխարհ» եւ «Կաղանդ պապան ուշ է ուշ է մսացեր» երգերը (ուսուցչուի Թալին Բարսեղեան եւ դաշնակի ընկերակցութեամբ Բասգալ Տեմիրձեանի):

Որմէ ետք Նախակրթարան Գ. եւ Դ. դասարաններու աշակերտները կարդացին «Նամակ Կաղանդ Պապային» բանաստեղծութենէն հատուած մը (ուսուցչուի Թամար Գիգիրեան):

Ապա Նախակրթարան Ե. եւ Զ. դասարաններու աշակերտները գոց ըսին «Հաւատամքը» (ուսուցչուի ՇողիկՆաճարեան):

Յայտագրիաւարտիններկաները հիւրասիրուեցան կարկանդակով (պատրաստուած ուսուցչուի Տիկ. Թալին Բարսեղեանի կողմէ), սուրճով եւ պտուղի հիւթով: Հաւաքոյթը աւարտեցաւ ներկաներու նոր տարուայ բարեմաղթութիւններու փոխանակումով:

Յունուար 5, 2018-ին Կիրակնօրեայ դպրոցի ներկայացուցիչները այցելեցին Manoir Cartierville եւ հայ Ցերոնինիներուն, ինչպէս նաև ՀՕՍ-ի Խօսք մասնակիլի ջանջնախումբի անդամներուն յանջնեցին Աբ. Ծննդեան նույներ:

2017-18 Տարեշրջան (38-րդ)

Մանկապարտէզ : Ա., Բ., Եւ Գ. Դասարաններ (3 - 5 տարեկան)
Նախակրթարան : Ա., Բ., Գ., Դ., Ե. Եւ Զ. Դասարաններ (6 - 11 տարեկան)
Երկրորդական : Ա., Բ., Գ., Դ. Եւ Ե. Դասարաններ (12 - 16 տարեկան)
Գործունէութիւն՝

Ամէն Կիրակի Ժամը 10:30 – 13:00

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Տնօրէնին՝

Թորոս Պապիկեան Հեռ. (514)-956-1277 email director@sourphagop.org

Կայքէ՝

www.sourphagop.org

19-րդ տարի

Ամսաթերթ՝

«Մաշտոցի Արձագանգ»

www.sourphagop.org/մաշտոցի_արձագանգ

25-րդ տարի